

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 6 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Ide küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A megsemmisítő rendelet.

Minden kommentár nélkül adjuk a belügyminiszter megsemmisítő rendeletét, mely így hangzik:

119,680. szám.
1905. II. B.

Debreczen szab. kir. város közönségének.

Tárgy: Önként fizetendő adók el nem fogadása és az ujonczok előállítására ügyében hozott határozatok.

Folyó évi június hó 28. tartott bizottsági közgyűlésben 180—2273. szám alatt hozott véghatározatának az önként befizetni szándékolt állami adók elfogadását és beszolgáltatását, az állításra önként jelentkezők belépésénél való közreműködést, valamint a tartalékosok és póttartalékosok behívóinak kézbesítését eltiltó rendelkezéseit folyó évi 72,365. sz. alatt kelt rendelettemmel megsemmisítettem.

A város polgármestere ezen rendeletem ellen az 1886. évi XXI. törvénycikk 73. §-ának a) pontja alapján a főispánhoz intézett és a főispán által hozzám bemutatott felterjesztéssel élt.

Ezen felterjesztéssel szemben fent idézett rendeletemet folyó évi 89,219. sz. a. a polgármesterhez intézett leiratommal továbbra is fenntartottam.

A város közönsége folyó évi november hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésében 271—14,321. sz. a. hozott határozatával kimondotta, hogy a 180—1905. számú határozatát továbbra is fenntartja, ezen határozatnak megtartására összes tisztviselőit és alkalmazottait kötelezi és leiratomat irattárba tétetni rendeli.

A város közönségének ezen határozatával szemben kijelentem, hogy folyó évi 72,365. szám alatt kelt rendeletemet az ottan foglalt törvényes indokokból továbbra is fenntartom, annak végrehajtását követelem, illetőleg a folyó évi 180—2273. sz. a. hozott határozata megsemmisítettét, rendelkezéseinek végrehajtásától a város közönségét az 1888. XXI. t.-cz. 19. §-a értelmében immár másodizben is eltiltom és ugyancsak az idézett t.-cz. 73. §-a é. p. alapján a város polgármesterét előbb hivatkozott rendeletnek az állam veszélyeztetett érdekei miatt való azonnali és feltétlen végrehajtására utasítom.

Felhivom egyuttal, hogy jelen rendeletem foganatosításáról hozzám 8 nap alatt annál is inkább jelentést tegyen, mivel azon körülményt, ha a kívánt jelentés ezen határidőn belül fel nem érkezik, olybá fogom tekinteni, mintha ezen rendeletem végrehajtása megfogadtatott volna.

A rendelet második részében Kristóffy megsemmisíti a közgyűlésnek a jóléti bizottság alakítására vonatkozó határozatát és a jóléti bizottságot feloszlatja.

A miniszter azzal indokolja a jóléti bizottság feloszlatását, hogy a törvényhatóságnak nem volt joga ilyen

bizottságot alakítani és azt olyan jogokkal felruházni, melyet maga a törvényhatóság sem rendelkezik.

A legközelebbi összehívandó bizottsági közgyűlés — mint halljuk — most is fenn fogja tartani előbb hozott határozatát. Egyebet nem is tehet!

A vízvezetési és csatornázási ügyekben tartott jog- és pénzügyi bizottság üléseinek jegyzőkönyvi kivonatai.

I.

Kivonat.

Debreczen sz. kir. város jog- és pénzügyi bizottságának 1905. évi október hó 10., 23., 24. és november hó 9-ik napjain tartott ülése jegyzőkönyvéből.

117—1905. jpb.

Elnöklő főjegyző üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, előterjeszti miszerint a mai ülésnek egyetlen tárgya van: »a vízvezetési s csatornázása ügy«.

Amidőn felhívja a bizottság figyelmét ezen fontos tárgyra, — az ülést megnyitja s az ügy előadásával Aczél Géza főmérnököt bizza meg.

Aczél Géza főmérnök ösmertetvén a vízvezetési s csatornázás ügyének egész történetét, — javasolja, hogy a szóban levő ügyben a 24—1597—1901. bkgy. sz. határozattal kiküldött bizottság által idevonatkozólag beadott vízvezetési részletes tervet, valamint a vízvezetési és csatornázási szabályrendeletet és a vízdijszabályzatot általánosságban részletes tárgyalás alapjául fogadja el a bizottság.

Megjegyzi egyidejűleg, hogy úgy a csatornázási, mint a vízvezetési tervek kiépítése vállalati úton tervezetnek, azonban üzemben tartásuk házilag eszközöltetnék.

Ezen előadói javaslattal szemben Márk Endre biz. tag kétségesnek tartja, hogy lesz-e elegendő s emberi élvezetre alkalmas víz, — szerinte megtörténhetik, hogy a város rengeteg pénzt belever, s a kívánt eredmény még sem lesz meg. — Indítványozza ennél fogva, hogy a vízvezetéknek nemcsak felépítése, hanem üzembe tartása is magán vállalkozók útján eszközöltessék.

A bizottság hosszas eszmecsere után az iratok közt fekvő szakértői véleményekről, s a közgyűlés által kiküldött bizottság tárgyalási jegyzőkönyvéből, s a tárgyalás során felmerült gyakorlati példákából, elég biztos adatokat nyervén a vízszerezés tekintetében, s különben is, mivel a törvényhatósági bizottság által már elfogadott általános tervezet tárgyalásánál a vízszerezés kérdését a törvényhatósági bizottság a vízszerezés módozatát letárgyalta s elfogadta, a vízvezetéknek házi kezelésben tartását kifejezetten megkövetelte szótöbbséggel, előadó főmérnök javaslatát fogadja el s a betervezett s a vízvezetési részletes tervet, továbbá a vízvezetési szabályrendeletet, vízdijszabályzatot s csatornázási szabályrendeletet általánosságban részletes tárgyalás alapjául elfogadja, azonban a részletes tárgyalást egy összehívandó újabb bizottsági ülésre tűzi ki.

Áttérve ezután a vízvezetési szabályrendelet, — a vízdijszabályzat és a csatornázási szabályrendelet tervezeteknek részletes tárgyalására, azokban a következő módosításokat hozza javaslatba:

I. A vízvezetési szabályrendeletnél:

az 1. §. szövegének első sorában a »közönségre« szó töröltesse;

a 2. §. második bekezdésének első sorában a „legalább” szó töröltessék; az ugyanottan olvasható „negyedévben” szavak helyett „hónapokban” irandó; ugyanezen bekezdésnek utolsó sorában olvasható „vizsgálat” szó még a „nak” szótaggal pótlendő ki; az ugyanazon sorban levő „főorvossal közlendő” szavak töröltessenek s helyette: „tanácsnak általa bejelentendő” szavak irassanak;

a 3. §. első bekezdésének első sorában olvasható „vizsgálat” szó helyett „vizsgálattal” olvasandó;

a 7. §. első bekezdésének első sorában levő „vezeték” szó helyesbítettessék „vezetékek”-nek;

ugyan-e §. második bekezdéséből eme szavak: „rendszerint 3 évről 3 évre, a szükséghez képest azonban évenként” hagyassanak ki, s az ottan meghagyandó „állapítja meg” szavak után alkalmaztassék, pótlólag pedig beirassék ezen mondat: „köteles azonban legalább 3 évenként az órákat megállapítani, és a városi mérnöki hivatalban közszemlére kitenni”;

ugyan-csak a 7. §. harmadik bekezdésénél a nyolczadik sornak „onnan” szava „attól” szóval helyettesítettessék;

a 10. §. második utolsó sorának „minden esetben stb.” szavakat követő egész része hagyassék ki, s helyébe irassék: „esetenként a 85. §. szerint fognak büntettetni”;

a 26. §. negyedik sorában a 13. számot követő „pontban” szó helyett „§-ban” szó irassék;

a 32. §. első bekezdésének harmadik sorában levő „vételet” szót „átvételet”-nek helyesbitni tartja czélszerűbbnek; ugyan-csak ezen §. utolsóelőtti bekezdésének negyedik sorában levő „tartaná” szót „birná” szóval kívánja helyettesíteni;

a 34. §. harmadik sorából ezen szavakat „nem vállal felelőséget az iránt, hogy” törölnönek és a negyedik sor végén levő „munka” szó után beiktatandónak találja ezen szavakat: „tekintetében felelőséget nem vállal”, a hatodik sorban foglaltakat pedig egészben törölnönek tartja;

a 44. §. második bekezdésének második és harmadik sorában olvasható ezen szavakat: „vagy épen a városi vízmű hátrányára” törölni kívánja; ugyan e §. harmadik bekezdésének első sorában levő harmadik „esetén” szót követőleg „e költség” szavakat, a nyolczadik bekezdés utolsó szavát alkotó „kicsérélni” ige elé pedig a „díjmentesen” szót véli beszúrandonak;

az 55. §. utolsó bekezdésének harmadik szavát alkotó „volt” szót „régi” szóval kívánja helyettesíteni;

az 58. §. második bekezdését egészben kihagyni, a mostani harmadik bekezdést pedig így tartja czélszerűbbnek szövegezni: „A főmérnök javaslatának meghallgatásával szerződés mellett alkalmazza: a vízvezetéki művezetőt, a vízvezetéki gépészt és segédgépészt, fűtőket, felügyelőket és a szükséges irodai személyzetet”;

a 61. §. második bekezdésének végső sorában látható „könyv-kivonatot” szó elé beszúrandonak véli — a bélyeg költség befizetése mellett — szavakat is;

a 68. §. kezdetét képező „felügyel” szó elébe beiktatni kívánja a „számvevői hivatal” szavakat;

a 70. §. első bekezdésének utolsó előtti sorában található „napján” szót „napjáig” szóval tartja czélszerűbbnek helyettesíteni;

a 71. §. utolsó előtti sorában foglalt „behajtására” szót „behajtásának” változtatni kívánja;

a 83. §-nak 8., 9., 10., 11. soraiban foglalt eme szókat: „4 koronától 20 koronáig egy napi, azon felül pedig minden 20 koronáig terjedő összeg helyett egy-egy napi” törölnöni kívánja;

hasonlóképen s egészben törölnöni kívánja e javaslatnak 84. §-át, és pedig azon okból, mert a 80. §. b) pontjában foglaltakkal ellentétben van; e törlésnek elhatározása esetén a javaslat egyéb §§-ainak számozása megfelelően változik és 1—1-el lejjebb szállanak.

II. A vízvezetéki díj szabályzatnál:

a 6. pont harmadik sorában foglalt „egységileg” szót „egyeségileg” szóval, a 7. pont második sorában olvasható „közútakból” szót pedig „közútakból” szavakkal kívánja helyettesíteni.

a 11. pontból csak ennyi hagyassék meg: „Az elfogyasztott víz ára negyedévenként, utólagosan fizetendő”, ellenben a további kijelentés, mely félreértések s bonyodalmak okául szolgálhat: egészben töröltessék;

a 18. pont utolsóelőtti bekezdése ilyen szövegezéssel: „A 2., 3., 4., 5., 7. pontokban megállapított díjak mindaddig, míg a vízvezetéki tartalék-alap 200,000 koronára nem emelkedik: le nem szállíthatók”, ajánlatik elfogadásra.

III. A csatornázási szabályrendeletnél:

a 6. §-ban említett csatornadíjakat tulmagasnak találván a bizottság, azokat általában alacsonyabb tétellel tartja megállapítandónak, még pedig az első körzetben:

a) alatt javasolt 12 fil. helyett 7 fillért,

b) „ ” 16 fil. „ ” 9 „ ”

c) „ ” 18 fil. „ ” 11 „ ”

a második körzetben:

a) alatt javasolt 6 fil. helyett 3 fillért,

b) „ ” 11 fil. „ ” 6 „ ”

c) „ ” 16 fil. „ ” 9 „ ”

egyben szükségesnek tartja, hogy a 12. §-ban érintett városi hozzájárulás 20,000 K-ról 40,000 koronára emeltessék.

Rámutatni kíván a bizottság azon körülményre, hogy a csatornadíjaknak lejjebb szállítását azért tartja czélszerűbbnek és igazságosabbnak, hogy a csatornázás költségeinek egész terhe ne kizárólag a házbirtokosokra háramoljék, hanem azoknak egy része, habár közköltő alakjában is, a város többi lakóival megosztva legyen; hiszen ezen alkotásnak közegészségi és egyéb előnyeit nem kizárólag a házbirtokosok, hanem kivülök a város összes lakossága élvezzi; teljesen méltányos és igazságos eljárás az leendő, ha a terhek viselésének ők is részesei lesznek. Ugyanezen indok támogatja a város hozzájárulásának felebb emelését, melyre vonatkozólag betérjesztetik városi főmérnök urnak e bizottság megbízása folytán kidolgozott részletes számtételi javaslat is.

A 10. §. második bekezdésének utolsó sorában levő „tartozás” szó elé „természetü” szó iktatandó;

a 12. §. első sorának utolsó „évi” szava elé be kell iktatni az „és közterületeknek” szavakat, s az itt említett 20,000 K-át pedig 40,000 koronára kijavítani;

a 18. §. első mondata pedig ily szöveggel fogadtassék el: „A csatornázási berendezés terve a város mérnökhivatalánál bemutatandó”. Ugyan-e §-nak hatodik sorában olvasható „czime” szó helyett „neve” irassék;

a 26. §. utolsóelőtti sorában az „1.00 mm.” átmérő meghatározásnál a tévesen alkalmazott tizedespont hagyassék ki;

a 29. §. első és második sorában olvasható „1.50 illetve 1.20” számjelzés „1.50 illetve 1.20”-nak helyesbítettessék;

a 46. §. harmadik sorában olvasható „vét” szót követőleg be kell iktatni: „amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik” szavakat.

A fent előadottak után javasoljuk, hogy:

1. a vízvezetéki szabályrendeletet,
2. a víz-díj szabályzatot,
3. a csatornázási szabályrendeletet a fentebb részletezett módosító pótlásokkal elfogadni s megállapítani méltóztassék, s
4. úgy a vízvezetéki tervezetnek, mint a csatornázási tervezetnek kiépítésére a városi tanácsnak engedélyt és utasítást adjon a közgyűlés, egyben pedig a nagykölcson tervezetben e czimen feltételeesen felvett összegeknek a szükséghez képest fokozatos felvételét engedélyezze.

Miről a városi tanács jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

K. m. f.

Varga Károly,
biz. jegyző.

II.

Kivonat.

A jog- és pénzügyi bizottság 1905. évi október hó 23., 24. és november hó 9. napjain tartott ülése jegyzőkönyvéből.

ad. 117—1905. jpb.

Folytatatik a vízvezeték és csatornázás ügyének tárgyalása.

A tárgyalás további menetén előadó Aczél Géza főmérnök reá mutat arra, hogy amennyiben a csatornázási terv a bizottsági közgyűlésnek 25—1598—1901. bkgy. számú határozatával már megállapítva lett s a 65.960—1901. számú belügyminiszteri rendelettel a hozott határozat jóvá is hagyatott: a csatornázási terv további tárgyalást nem igényel. Ezt követőleg tüzetesen ismerteti a m. kir. vízépítészeti igazgatóság közegészségi mérnöki osztálya által készített részletes vízvezetéki tervezetet, nemkülönben az annak ösmertetésére szolgáló műszaki leírást, költségvetést, valamint a közgyűlés által 24—1597—1901. bkgy. számú határozattal kiküldött bizottságnak tárgyalásairól felvett jegyzőkönyvben foglaltakat, egyben reá mutat

arra, hogy utóbb említett bizottság a vízvezetési részletes terveken két módosítást ajánl, nevezetesen, hogy:

1. a vízgyűjtő medencze alját képező betonréteg a tervben foglalt 30 cm. helyett 50 cm. vastagra készíttessék;

2. a viztorony, mely a hadházi országút déli oldalán a lovasági laktanyával szemben fekvő városi telekre van tervezve, — a Nagyerdőn helyeztessék el. A betonréteg vastagabbra készítését a vízgyűjtő medencze nagysága, a viszonyoknak a Nagyerdőre helyezését, az építmény diszességgel, könnyebb hozzáférhetőségével indokolja, kivételé nehézségbe nem ütközik, a költségelőirányzat keretében keresztül is vihető, s több költséget nem igényel.

A részletes terv ismertetése alkalmából aggály merül fel az iránt, hogy vajjon a tervezet megoldja-e mind ama fontos kívánalmakat, amelyek a vízművel szemben támaszthatnak, így jelesül: lesz-e elegendő vízmennyiség? képes lesz-e a tervezett vízmű a vízszükségletet mindenkor szállítani? alkalmas-e a tervezet arra, hogy a külterületre is a fogyasztás gyarapodtával vizet szolgáltatasson? E kérdéseket illetőleg előadó főmérnök a bizottság megnyugtatójával kijelenti, hogy a két vízvetési fő cső olyan átmérővel van tervezve, hogy jelen alakjában a fogyasztásnak 50 százalékal emelkedése esetén is elegendő vizet szolgáltathat, a vizszerzést és vízszükségletet illetőleg pedig utal a közegészségi mérnöki osztálynak, nemkülönben a vízvezeték és csatornázás ügyében működött bizottságnak jelentéseiben foglaltakra.

Mindezeknek tudomásulvétel mellett javasolja a jog- és pénzügyi bizottság, hogy Debreczen sz. kir. város vízvezetékének kiépítésére az országos vízépítési igazgatóság által kidolgozott részletes terveket a közgyűlésileg kiküldött bizottság részéről javasolt s már fentebb ismertetett két rendbeli módosítással pótolva a beterjesztett 1.300,000 koronás költségvetéssel egyetemben fogadtassanak el, fogadtatásával a városi tanács biztassék meg.

Miről a városi tanács jegyzőkönyvi kivonaton értesítetik.

K. m. f.

Varga Károly,
biz. jegyző.

Két szabályrendelet.

Debreczen sz. kir. város tanácsa két szabályrendelet tervezetét készíttette. Az egyik az állatkinzás megakadályozásáról, a másik a külső gazdasági cselédek szolgálati, fölmondási és szegődési idejéről szól. Mindkét szabályrendeletre nagy szükségünk van és éppen ezen nézőpontból ítélve meg a dolgot, bizonyára hozzájárul a törvényhatósági bizottsági közgyűlés a javaslatok elfogadásához. Mivel a két szabályrendelet-tervezet nem lesz külön kinyomatva, lapunk mai számát megküldjük a törvényhatósági bizottsági tag uraknak. A két szabályrendelet tervezet így hangzik:

Debreczen sz. kir. város szabályrendelte a külső gazdasági cselédek szolgálati, fölmondási és szegődési idejéről.

I.
(Javaslat.)

1. §.

Külső cselédeknek a fölmondásnak az 1876. évi XIII. t.-cz. 61. §-sa értelmében a szolgálati idő lefolytat megelőző két (2) hó előtt kell megtörténnie, ha ezen határidő elmulasztatott, a szerződés még egy évre meghosszabítottnak tekintendő.

2. §.

Külső cselédekre — beleértve a kertészeket és vinczelléreket is — a szolgálati év január hó elsejével kezdődik és december hó 31-ikével végződik. Kivételt képeznek a juhászok, kiknek a szolgálati évök április 1-sejével kezdődik s márczius 31-ikével végződik.

Minden ezzel ellenkező szokás hatályon kívül helyeztetik.

3. §.

Az 1-ső és 2. §§. rendelkezéséhez képest a fölmondás ideje a külső cselédekre általában október 31-re, a juhászokra pedig január 31-re állapítatik meg.

4. §.

Ezen fölmondási idő előtt sem a gazda, sem a cseléd a fölmondást elfogadni nem tartozik, azon eseteken kívül, melyek az 1876. évi XIII. t.-cz.-ben megállapítottak.

5. §.

A szabályszerű időben történt fölmondáskor a gazda a cselédeknek csak elbocsátási bizonyítványt tartozik kiadni, a cselédkönyvet a kilépés napjáig köteles visszatartani, de ezen idő eltelte után vagy a cselédnek kell kiadni, vagy a hatóságnak beszolgáltatni.

6. §.

Minden gazda köteles éves külső cselédjének a fölmondás után új szolgálat keresés céljából két (2) napi szabadságot engedélyezni, beleértve a vasár- és ünnepnapokat is. — Amelyik gazdánál több éves cseléd van szolgálatban, ott ezen §. szerint engedélyezendő szabadságidőt az összes évi cselédeknek legfeljebb egyharmada veheti igénybe; a sorrend megállapítása a gazdát illeti.

7. §.

Azon gazda, ki ezen szabályrendelet 2. és 3-ik §§-aiban foglalt intézkedések ellenére olyan cselédet fogad föl, aki az 1876. évi XIII. t.-cz. 47., 51. és 52. §§-aiban felsorolt eseteken kívül és elbocsátási bizonyítvány nélkül szolgálati idejének lefolyása előtt hagyta oda szolgálatát, vagy aki cselédjét ugyancsak a fenti §§-okban elsorolt eseteken kívül a szolgálat idejének lefolyta előtt a szolgálatból elbocsátja, végül aki az 5. és 6-ik §§-ok ellen vét, minden egyes esetben a városi szegénypénztár javára 20 koronától 100 koronáig terjedő (esetleg az 1876. évi XIII. t.-cz. 107. §-a szerint elzárásra átváltoztatandó) pénzbüntetéssel büntetendő.

8. §.

Azon cseléd, ki a megállapított szolgálati év első napján delutánig szolgálatba nem áll, vagy a gazda engedélye nélkül szolgálatkeresés vagy más ürügy alatt szolgálatát elhagyja, szökött cselédnek tekintetik s ellenben az 1876. évi XIII. t.-cz. 57. §-a alkalmazandó.

9. §.

Hatóságok:

Minden a jelen szabályrendeletben, valamint az 1876. évi XIII. t.-cz.-ben tárgyalt kérdések iránt a gazda és cseléd közt támadható viták elintézésére: elsőfokhatóság a mezőrendőrkapitányság. Ezen szabályrendeletbe ütköző kihágások felett pedig elsőfokban a rendőrség bünyügyi osztálya illetékes.

Másodfoku hatóság mindkét esetben a városi tanács.

Harmadfokban a mezőrendőrkapitányság ítélkezéseire, határozataira nézve a közigazgatási bizottság, a kihágási ítélkezésekre nézve pedig a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

10. §.

Eljárás tekintetében az 1876. évi XIII. t.-cz. s az erre vonatkozó törvények és rendeletek határozmányai irányadók.

11. §.

* Ezen szabályrendelet életbeléptetésével a városi tanács biztassék meg.

II.

Szabályrendelet az állatok védelméről.

(Javaslat.)

1. §.

Személy- és teherszállításnál csakis ép és jó karban levő állatot szabad használni, elcsigázott, vagy testi hiba által a szabadjárásban akadályozva levő, undort, szánalmat gerjesztő, továbbá veszélyes betegségben szenvedő állatot használni tilos.

2. §.

Az állatok ok- és mód nélküli bántalmazása, tulterhelése, zaklatása, szükséges táplálék megvonása tilos.

3. §.

Tul fiatal — három évet még be nem töltött — állatokat állandó használatra befogni tilos.

4. §.

Bérgocsisoknál, lóvasutnál teljesen vak lovak hasonlata tilos.

5. §.

Ha az állat tulterhelése vagy a talaj, az utak minősége miatt elakadna, annak zaklatása, bántalmazása tilos; a terhen haladéktalanul könnyíteni, vagy a tulajdonos költségére előfogatot alkalmazni szükséges.

6. §.

Hideg időben szabadban huzamosabban álló lovak, a külső igazságszágok kivételével, megfelelő takaróval látandók el.

7. §.

Téli időben állandóan a városban használt lovak éles patkóval birjanak.

8. §.

Az állatok hámjára, jármára kellő gond fordítandó s az ezek által okozott sérülések behegedéséig, gyógyultáig használatba nem vehetők.

9. §.

Az állatok fejét ütni, verni tilos.

10. §.

Az igavonó állatok időközönként állatorvosi szemle alá vétetnek s ha munkaképteleneknek vagy betegeknek látszanak, hatósági állatorvosi véleményezés alapján a használattól ideiglenesen, esetleg véglegesen is eltiltandók. — Gyógyulást kizáró, lábtörést szenvedett állatok kiméletes módon elszállítandók s esetleg a gyepmesteri telepen végzendők ki.

11. §.

Borjut, bárányt, juhot, kecskét, malacot összekötött lábakkal, lecsüngő fejjel, gúzsba, rúdra vagy karra fűzve, zsákokban szállítani tilos. Ezen állatok csakis karban, vagy oly járművekben, ketreczekben szállíthatók melyekben állani képesek.

12. §.

Szárnyasokat lecsüngő fejjel, összekötött lábakkal vinni tilos, azok lábaiknál kézen tartva vagy hónalj alatt vihetők.

13. §.

Ezen szabályrendeletbe ütköző cselekményekre, mulasztásokra elsősorban is a hatósági közegek kötelesek felügyelni s ha bárki által is felhívtnak: kötelesek közbelépni, eljárni, a jelentést megtenni.

14. §.

Jelen szabályrendelet áthágása kihágást képez és amennyiben nem az 1879. évi XL. t.-cz. 86. §-a, vagy más törvény vagy rendelet alapján büntetendő 2 koronától 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel vagy megfelelő 5 napig terjedhető elzárással sújtandó.

Ezen szabályrendelet határozmányaiába ütköző kihágások felett elsőfokban a rendőrkapitányság, másodfokban a városi tanács s harmadfokban a belügyminiszter bíraskodik.

13,546.
1905.

Dr. Magoss György

városi tisztifőügyész szabályrendelet tervezete a külterületen történő építkezésekre nézve.

Tekintetes Tanács!

Köztapasztalati tény, hogy városunkban a beltelkek értékének hullámzása csökkenő irányzatot vett attól az időponttól kezdve, amint 1893-ban a Homok- és Csapó kertekben az állandó kintlakás bizonyos feltételek mellett szabályrendeletileg megengedett.

Ez az érték depresszió legmélyebb pontját $\frac{100}{8000}$ /1897. bkgy. sz. szabályrendelet megalkotása után érte el, amikor is a régi beltelkek értéküknek 25 — 30%-át elvesztették.

A régi beltelkek tulajdonosaira nézve érzékeny anyagi károsodást magában foglaló ezen körülmény abban leli okszerű magyarázatát, hogy a városnak az utcákat és köztereket is magában foglaló addigi 675 kat. hold belterülete az előbb említett szabályrendelettel egy csapásra 3845 kat. holdra, tehát több mint ötszörösére emeltett fel. Majdnem meghatszorosodott egyszerre az a terület, ahol olyan lakóhelyek voltak létesíthetők, amelyek, ha mindjárt nem is részesültek mindazokban az előnyökben, mik a tulajdonképeni belvárosban fekvő lakásokkal együtt járnak, de a jogi alapot, az előfeltételt megszerezte ahhoz, hogy a fejlődés, a benépesülés előhaladtával mindezeket az előnyöket (utczanyitás, szabályozás, járda, csatorna, világítás, közutak, iskolák stb.) igényelhesse és meg is nyerje. Na-

gyon természetes, hogy a város lakosságának kevesebb igényű s szerényebb anyagi eszközökkel rendelkező része megrohanta ezt a felszabadult nagy területet, itt igyekezett magának anyagi tehetőségéhez képest tulajdonjoggal, vagy legalább bérben lakást szerezni. Aminek aztán csak okszerű folyománya lett az, hogy a belvárosban leszállott nemcsak a lakbér, hanem a telek értéke is. Mert hiszen az érték, az átalakulás általános törvényei épen oly mértékben s elháríthatlan kényszerűséggel követelnek maguknak érvényesülést a telkek, mint bármely más természetű dolgoknál. Minél nagyobb a készlet és így a kínálat, annál kisebb lesz az érték, az ár. S habár városunk lakossága az utolsó 10—15 év alatt a természetes szaporodástól eltekintve is, néhány nagyobb közintézménynek itt elhelyezése folytán örvendtesen növekedett, mégis komolyan csak szólni sem lehet arról, hogy ez a néhány ezer főnyi szaporodás egészséges viszonyt letesített volna a beltelkek és lakások körüli kereslet és kínálat között. A beltelkek nagy mennyiségéhez képest elenyészően csekély volt s az ma is a kereslet, az ár depresszióinak tehát logikai szükségszerűséggel be kellett következni. De csak a régi, az értékes beltelkeknek. Mert az 1897-ben beltelkekké minősített külterületek pusztán beltelkekké történt dekretálásuk folytán értékükben enormisan emelkedtek. Addigi majorsági földek lakhelyekül felparcellázva, előbbi értéküknek száz, sőt kétszázszorosát is elérték. Az a szabályrendelet a régi és új beltelkek között egy értékátharamlási processust indított meg, amely hosszú százados lefolyású lesz. A régi beltelek-tulajdonosok vagyonának egyrésze észrevétlenül, de megakadályozhatlanul átvándorol a város belterületéhez újabban csatolt területek tulajdonosai vagyonába.

S ez az érték diminutio igazságtalanul sújtja a régi beltelkeket, amelyek annyi századon át csaknem kizárólag viselték az állami és községi terheket és így sokszorosán megszerezték a jogot mindazokhoz az előnyökhöz, amelyekhez most ezek az új beltelkek a szabályrendelet útján egy tollvonással nyertek, habár egyelőre csak virtuális, de már itt-ott ma is érvényesülni törekvő jogot. Egyik-másik kéréség — mint tudjuk — már ma is utczaszabályozást, közutakat, világítást stb. követel.

És hogy a régi beltelkek értékének eme tragikus alakulásába némi komikom is vegyüljön, mindazon intézmények költségeinek aránytalanul nagyobb részét, amik az ujonnan kapcsolt beltelkek értékének emelésére hivatvák, — a régi beltelkek tulajdonosainak kell viselni a jövőben is Mert iskolák építése, vagy arra, mint az utcák rendezése, szükséges területek megszerzése, ezeknek fentartása, majd járdák, közvilágítás létesítése stb. stb., mind a házipénztár terhére történnek. Már pedig a községi pótdónak aránytalanul nagyobb részét fizetik a régi beltelkek, mint ezeknek az új beltelkeknek a tulajdonosai. Ami mellett még azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a város törzsvagyonának a házipénztárba befolyó jövedelmeihez is legelső sorban és legnagyobb mértékben ezen régi beltelkek tulajdonosainak volna igényük, ha ezek a jövedelmek a községi szükségletek fedezésére nem használtatnának fel.

S ennek az igazságtalanság- és méltánytalanságnak eleje lett volna vehető úgy, ha abban a $\frac{100}{8000}$ /1897. bkgy. számú szabályrendeletben kimondatott volna, mint ahogy a Csapó- és Homokkertben a kintlakást megengedő szabályrendeletben ki van mondva, hogy az ilyenféle költségeket maguk az itt beltelkekké minősített területek tulajdonosai tartoznak viselni.

Csakhamar azonban ezen szabályrendelet megalkotása után egy másik, úgy a régi, mint az ezen szabályrendelettel dekretált új beltelkeket, sőt városunk egész fejlődését komolyan veszélyeztető kalamitás merült fel. S ez abban áll, hogy a lakóhelyek átalakításával nem maradtunk meg azon a körzeten belől, amelyet a többször idézett 1897. évi szabályrendelet a város belterületére nézve megállapított, hanem kimentünk különösebben a város keleti és délkeleti részén, a körzeten kívül fekvő ujosztású földekre s ezeken itt-ott telepek, majdnem falvak képződtek már is. A szegény embernek drága lett már a körzeten belül fekvő terület is lakóhelyül s úgy gondolkozott, hogy miért adjon azon az ideális vonalon belül fekvő föld \square öléért 4—5 koronát, amikor csak néhány lépéssel odább ugyanazt a területet megkapja felényi áron. Vett tehát a körzeten kívül, az ujosztású földön lakóhelyet. Indította erre az is, hogy amíg a körzeten belül 300 \square ölnél kisebb telken lakóházat építeni nem volt szabad, addig az ujosztású földön semmiféle ilyen korlát előtte nem állott s építhetett 80—100 \square öl területre, vagy amennyire egyáltalán akart, avagy amilyen telek megszerzésére a pénzből telt.

Most aztán azt látjuk, hogy ezeken a telkeken egymás háttára építkeznek, a közegészség és a tűzbiztonság nagy hátrányára. És ha a hatóság itt akadályozólag közbe nem lép, városunk nem sok idő múlva a telepeknek egy olyan gyűrűjével lesz körülvéve, amelyek a tűz- és közbiztonságot s a közegészségügyet a legnagyobb mértékben veszélyeztetik s hátrányos befolyást gyakorolnak Debreczennek városias fejlődésére; hatástalanok maradnak mindazok a nagy költséget igénylő intézmények, amelyek épen a cél megvalósítására tervebe vannak véve s legközelebb megvalósítandók lesznek.

Ha a külterületen megindult ez az építkezés akadálytalanul tovább folyik, nemcsak hogy sohasem fog benépesülni s várossá nem fog kifejlődni az a 3845 kat. hold föld, ami jelenleg a város belterületét képezi, de a város házipénztárát közvetve, sőt közvetlenül is tetemes költségekkel terhelendi meg. Mert a rendezési költségektől eltekintve is, a város semmi esetre sem fogja magától elhárítani azon költségtöbbletet, ami ezen telepeknek általános közigazgatása, rendőri felügyelete, népoktatási, tűzrendészeti, közegészségügyi stb. viszonyainak rendbentartásával fel fog merülni.

Amikor ezeket a nyomoruságos építkezéseket látom ott a külsőségeken, akkor az a meggyőződés is támad bennem, hogy ezekre az építkezésekre az illetők senkitől sem kérnek engedélyt, holott tudtommal az építkezési szabályrendelet a tervek bemutatását s az engedély kikérését kötelezővé teszi a külsőségeken való építkezésekre is.

Ez sajnálatos és városunk fejlődését akadályozó állapot indított arra, hogy az alábbi szabályrendelet-tervezetet benyújtsam s kérem a Tek. Tanácsot, hogy tárgyalás alá venni s elfogadás végett a bizottsági közgyűlés elé terjeszteni méltóztassék.

A szabályrendelet-tervezet így hangzik:

Építkezési szabályrendelet-javaslat Debreczen szab. kir. város külterületére.

1. §.

A jelen szabályrendeletben külterület alatt értetik Debreczen sz. kir. város határának az a része, amely a $\frac{160.}{8006.}/1897.$ bkgy. sz. szabályrendeletben belterületnek minősítve nincsen.

2. §.

A külterületen új épület felállítására, valamint régi épületeken foganatosítandó olyan lényeges változtatásokra, amelyek az épület állékonyságára s tűzbiztonságára befolyással bírnak, építési engedély szükséges. Az építési engedélyt a városi Tanács adja ki.

3. §.

Az építési engedély kiadásáért benyújtandó kérvényhez csatolni kell:

- a) a helyszínrajzot, megjelölve szabatosan méretekben, hogy az emelendő épület a szomszéd épülettől milyen távolságra fog esni;
- b) az építmény tervrajzát az épület hosszának, szélességének, használati céljának s az építési anyag milyenségének megjelölésével;
- c) végül meg kell jelölni a kérvényben a telket a telekjegyzőkönyv s a helyrajzi szám pontos kitételével.

4. §.

Az építési engedély érvényessége egy év. S ha az engedélyezett építkezés egy év alatt nem foganatosíttatnék, az építési engedély meghosszabbításáért új kérvény adandó be.

5. §.

Az a legkisebb terület, amelyen állandó lakásul szolgáló épület emelhető:

- a) kerti művelés alatt álló földeknél egy;
- b) más művelési ággal bíró területeknél pedig három kat. hold.

6. §.

Az emelendő épületnek a szomszédos telken levő épülettől legalább 20 m. (10 öl) távolságra kell esni.

7. §.

A lakásul szolgáló épületek falazata csak téglá, vályog vagy vert fal lehet. Földkúnyhók emberi lakásul nem építhetők. Ez alól a szabály alól kivételt csak a városi erdőségek felújítására alkalmazott u. n. telepek által készített ideiglenes kúnyhók képeznek.

8. §.

A lakóházakat a lakhatási engedély megszerzése előtt használatba venni nem szabad.

9. §.

A lakhatási engedélyt az építető kérvénye folytán a tanács adja. A vizsgálat költségeit az építető viseli.

10. §.

Az építési és lakhatási engedélyek tárgyában (hozott tanácsi határozatok ellen beadott felebbezések felett) másodfokulag a közigazgatási bizottság, harmadfokulag pedig a m. kir. belügyminiszter határoz.

11. §.

A jelen szabályrendelet határozmányainak megsértése vagy meg nem tartása kihágást képez s 10 koronától 200 koronáig terjedő s a szegény-alapot illető pénzbüntetéssel büntetettik. A pénzbüntetés behajthatlanság esetén elzárásra változtatható át. Ezenfelül az engedély nélküli építmény, ha a jelen szabályrendelet határozmányaiába ütközik, az építető költségén hatóságilag lebontatik.

12. §.

A kihágási ügyekben elsőfokon a rendőrkapitány, másodfokon a városi tanács s harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik. Debreczen, 1905 október 19-én.

A városi tanács.

Körrendelet

az ásványolajok szállítása és tartására vonatkozó 2970—1870. és 3915—1894. sz. körrendeletek módosítása tárgyában.

112,771/III. c. 1905. b. m. számú körrendelet. Az ásványolajok szállítása és tartására vonatkozó 2970,870. és 39,215/894. számú körrendelet módosítása. Valamennyi vármegye és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. Minthogy az 1870. évi május hó 20-án 2970. sz. a. kiadott belügyminiszteri körrendelet egyes határozmányai, nemkülönben az 1894. évi május hó 24-én 39,215. sz. a. kelt körrendelet, a technika fokozott fejlődése folytán a mai ipari és kereskedelmi viszonyokkal szemben és egyáltalán is elavultak, addig is, míg az előidézett körrendelet egész terjedelmében átdolgozható lesz, az élet és vagyonbiztonság megóvása érdekében, valamint kereskedelmi és forgalmi tekintetből szükségesnek mutatkozott, hogy ezen körrendelet 10., 11., 12. és 13. §§-ai a jelenlegi forgalmi igényeknek és fejlettebb viszonyoknak megfelelően módosítottassanak, miért is a 2970/870. számú körrendelet fentidézett §§-ainak, valamint a 39,215/894. sz. körrendeletnek hatályon kívül helyezésével a földművelésügyi, kereskedelemügyi és pénzügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg egyidejűleg a jelen szám alatt a mellékelt rendeletet bocsátom ki. Midőn azt ide mellékelve Czimednek a legszélesebb körű közhírrététel és megfelelő eljárás végett megküldöm, egyben értesitem, hogy az ezen rendelet 1. §-a értelmében használandó robbanást meggátoló szerkezettel ellátott és hornyolással illesztett szegecselt vagy hegesztett vas- és fémedényekként az eszközölt hatósági és szakértői vizsgálat alapján eddig csak a magyar fémlemezipar részvénytársaság által (Budapest, VII. Gizella-ut 53. sz.) gyártott „Hentze“ féle edények engedélyeztetettek. A későbbi vizsgálatok alapján engedélyezendő robbanás-mentes edények beszerzési forrásait időnként fogom Czimed tudomására hozni. Budapest, 1905. évi november hó 10. Kristóffy.

112,771/III. c. 1905. b. m. számú körrendelet. Az ásványolajok szállítása és tartásáról szóló 2970/870. sz. b. m. körrendelet módosítása. 1. §. A 21 C fok alatti hőmérsékletnél az Abel-féle készülékben meggyulladó ásványolaj (tűzveszélyes petróleum), továbbá mindennemű petróleum, aether, benzín, ligroin, kénaether, benzol, szénkéneg, valamint esetleg később, külön rendelettel ide sorolandó robbanó folyadék, a tűzveszélyes petróleumra vonatkozólag 1 (egy) kilogrammnál, a felsorolt többi folyadékot illetőleg $\frac{1}{2}$ (fél) kilogrammnál; nagyobb mennyiségben csak a belügyminiszternek, a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg, a belügyminiszterium, a kir. József mű-

6. §.

Hideg időben szabadban huzamosabban álló lovak, a külső igazságok kivételével, megfelelő takaróval látandók el.

7. §.

Téli időben állandóan a városban használt lovak éles patkóval birjanak.

8. §.

Az állatok hámjára, jármára kellő gond fordítandó s az ezek által okozott sérülések behegedéséig, gyógyultáig használatba nem vehetők.

9. §.

Az állatok fejét ütni, verni tilos.

10. §.

Az igavonó állatok időközönként állatorvosi szemle alá vétetnek s ha munkaképteleneknek vagy betegeknek látszanak, hatósági állatorvosi véleményezés alapján a használattól ideiglenesen, esetleg véglegesen is eltiltandók. — Gyógyulást kizáró, lábtörést szenvedett állatok kiméletes módon elszállítandók s esetleg a gyepmesteri telepen végzendők ki.

11. §.

Borjut, bárányt, juhot, kecskét, malacot összekötött lábakkal, lecsüngő fejjel, gúzsba, rúdra vagy karra fűzve, zsákokban szállítani tilos. Ezen állatok csakis karban, vagy oly járművekben, ketreczekben szállíthatók melyekben állani képesek.

12. §.

Szárnycsapatokat lecsüngő fejekkel, összekötött lábakkal vinni tilos, azok lábaiknál kézen tartva vagy hónalj alatt vihetők.

13. §.

Ezen szabályrendeletbe ütköző cselekményekre, mulasztásokra elsősorban is a hatósági közegek kötelesek felügyelni s ha bárki által is felhívhatnak: kötelesek közbelépni, eljárni, a jelentést megtenni.

14. §.

Jelen szabályrendelet áthágása kihágást képez és amennyiben nem az 1879. évi XL. t.-cz. 86. §-a, vagy más törvény vagy rendelet alapján büntetendő 2 koronától 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel vagy megfelelő 5 napig terjedhető elzárással sújtandó.

Ezen szabályrendelet határményaiba ütköző kihágások felett elsőfokban a rendőrkapitányság, másodfokban a városi tanács s harmadfokban a belügyminiszter bíraskodik.

13,546.
1905.

Dr. Magoss György

városi tisztifőügyész szabályrendelet tervezete a külterületen történő építkezésekre nézve.

Tekintetes Tanács!

Köztapasztalati tény, hogy városunkban a beltelkek értékének hullámzása csökkenő irányzatot vett attól az időponttól kezdve, amint 1893-ban a Homok- és Csapóterekben az állandó kintlakás bizonyos feltételek mellett szabályrendeletileg megengedettet.

Ez az érték depresszió legmélyebb pontját $\frac{106}{8006}$ /1897. bkgy. sz. szabályrendelet megalkotása után érte el, amikor is a régi beltelkek értéküknek 25 — 30%-át elvesztették.

A régi beltelkek tulajdonosaira nézve érzékeny anyagi károsodást magában foglaló ezen körülmény abban leli okszerű magyarázatát, hogy a városnak az utcákat és köztereket is magában foglaló addigi 675 kat. hold belterülete az előbb említett szabályrendelettel egy csapásra 3845 kat. holdra, tehát több mint ötszörösére emeltetett fel. Majdnem meghatszorosodott egyszerre az a terület, ahol olyan lakóhelyek voltak létesíthetők, amelyek, ha mindjárt nem is részesültek mindazokban az előnyökben, mik a tulajdonképeni belvárosban fekvő lakásokkal együtt járnak, de a jogi alapot, az előfeltételt megszerezte ahhoz, hogy a fejlődés, a benépesülés előhaladtával mindezeket az előnyöket (utczanyitás, szabályozás, járda, csatorna, világítás, közutak, iskolák stb.) igényelhesse és meg is nyerje. Na-

gyon természetes, hogy a város lakosságának kevesebb igényű s szerényebb anyagi eszközökkel rendelkező része megrohanta ezt a felszabadult nagy területet, itt igyekezett magának anyagi tehetőségéhez képest tulajdonjoggal, vagy legalább bérben lakást szerezni. Aminek aztán csak okszerű folyománya lett az, hogy a belvárosban leszállott nemcsak a lakbér, hanem a telek értéke is. Mert hiszen az érték, az átalakulás általános törvényei épen oly mértékben s elháríthatlan kényszerűséggel követelnek maguknak érvényesülést a telkek, mint bármely más természetű dolgoknál. Minél nagyobb a készlet és így a kínálat, annál kisebb lesz az érték, az ár. S habár városunk lakossága az utolsó 10—15 év alatt a természetes szaporodástól eltekintve is, néhány nagyobb közintézménynek itt elhelyezése folytán örvendetesen növekedett, mégis komolyan csak szólni sem lehet arról, hogy ez a néhány ezer főnyi szaporodás egészséges viszonyt leterített volna a beltelkek és lakások körüli kereslet és kínálat között. A beltelkek nagy mennyiségéhez képest elenyészően csekély volt s az ma is a kereslet, az ár depresszióinak tehát logikai szükségszerűséggel be kellett következni. De csak a régi, az értékes beltelkekénél. Mert az 1897-ben beltelkekké minősített külterületek pusztán beltelkekké történt dekretálásuk folytán értékükben enormisan emelkedtek. Addigi majorsági földek lakhelyekül felparcellázva, előbbi értéküknek száz, sőt kétszázszorosát is elérték. Az a szabályrendelet a régi és új beltelkek között egy értékátharamlási processust indított meg, amely hosszú százados lefolyású lesz. A régi beltelkek-tulajdonosok vagyonának egyrésze észrevétlenül, de megakadályozhatatlanul átvándorol a város belterületéhez újabban csatolt területek tulajdonosai vagyonába.

S ez az érték diminutio igazságtalanul sújtja a régi beltelkeket, amelyek annyi századon át csaknem kizárólag viselték az állami és községi terheket és így sokszorosán megszerezték a jogot mindazokhoz az előnyökhöz, amelyekhez most ezek az új beltelkek a szabályrendelet útján egy tollvonással nyertek, habár egyelőre csak virtuális, de már itt-ott ma is érvényesülni törekvő jogot. Egyik-másik kerteség — mint tudjuk — már ma is utczaszabályozást, közutakat, világítást stb. követel.

És hogy a régi beltelkek értékének eme tragikus alakulásába némi komikom is vegyüljön, mindazon intézmények költségeinek aránytalanul nagyobb részét, amik az újonnan kapcsolt beltelkek értékének emelésére hivatják, — a régi beltelkek tulajdonosainak kell viselni a jövőben is Mert iskolák építése, vagy arra, mint az utczák rendezése, szükséges területek megszerzése, ezeknek fentartása, majd járdák, közvilágítás létesítése stb. stb., mind a házipénztár terhére történnek. Már pedig a községi pótdónak aránytalanul nagyobb részét fizetik a régi beltelkek, mint ezeknek az új beltelkeknek a tulajdonosai. Ami mellett még azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a város törzsvagyonának a házipénztárba befolyó jövedelmeihez is legelső sorban és legnagyobb mértékben ezen régi beltelkek tulajdonosainak volna igényük, ha ezek a jövedelmek a községi szükségletek fedezésére nem használtatnának fel.

S ennek az igazságtalanság- és méltánytalanságnak eleje lett volna vehető úgy, ha abban a $\frac{106}{8006}$ /1897. bkgy. számú szabályrendeletben kimondatott volna, mint ahogy a Csapó- és Homokterekben a kintlakást megengedő szabályrendeletben ki van mondva, hogy az ilyenféle költségeket maguk az itt beltelkekké minősített területek tulajdonosai tartoznak viselni.

Csakhamar azonban ezen szabályrendelet megalkotása után egy másik, úgy a régi, mint az ezen szabályrendelettel dekretált új beltelkeket, sőt városunk egész fejlődését komolyan veszélyeztető kalamitás merült fel. S ez abban áll, hogy a lakóhelyek átalakításával nem maradtunk meg azon a körzeten belől, amelyet a többször idézett 1897. évi szabályrendelet a város belterületére nézve megállapított, hanem kimentünk különösebben a város keleti és délkeleti részén, a körzeten kívül fekvő ujosztású földekre s ezeken itt-ott telepek, majdnem falvak képződtek már is. A szegény embernek drága lett már a körzeten belül fekvő terület is lakóhelyül s úgy gondolkozott, hogy miért adjon azon az ideális vonalon belül fekvő föld \square öléért 4—5 koronát, amikor csak néhány lépéssel odább ugyanazt a területet megkapja felényi áron. Vett tehát a körzeten kívül, az ujosztású földön lakóhelyet. Indította erre az is, hogy amíg a körzeten belül 300 \square ölnél kisebb telken lakóházat építenie nem volt szabad, addig az ujosztású földön semmiféle ilyen korlát előtte nem állott s építhetett 80—100 \square öl területre, vagy amennyire egyáltalán akart, avagy amilyen telek megszerzésére a pénzből telt.

Most aztán azt látjuk, hogy ezeken a telkeken egymás hátra építkeznek, a közegészség és a tűzbiztonság nagy hátrányára. És ha a hatóság itt akadályozólag közbe nem lép, városunk nem sok idő múlva a telepeknek egy olyan gyűrűjével lesz körülvéve, amelyek a tűz- és közbiztonságot s a közegészségügyet a legnagyobb mértékben veszélyeztetik s hátrányos befolyást gyakorolnak Debreczennek városias fejlődésére; hatástalanok maradnak mindazok a nagy költséget igénylő intézmények, amelyek épen a cél megvalósítására tervebe vannak véve s legközelebb megvalósítandók lesznek.

Ha a külterületen megindult ez az építkezés akadálytalanul tovább folyik, nemcsak hogy sohasem fog benépesülni s várossá nem fog kifejlődni az a 3845 kat. hold föld, ami jelenleg a város belterületét képezi, de a város házipénztárát közvetve, sőt közvetlenül is tetemes költségekkel terhelendi meg. Mert a rendezési költségektől eltekintve is, a város semmi esetre sem fogja magától elhárítani azon költségtöbbletet, ami ezen telepeknek általános közigazgatása, rendőri felügyelete, népoktatási, tűzrendészeti, közegészségügyi stb. viszonyainak rendbentartásával fel fog merülni.

Amikor ezeket a nyomoruságos építkezéseket látom ott a külsőségeken, akkor az a meggyőződés is támad bennem, hogy ezekre az építkezésekre az illetők senkitől sem kérnek engedélyt, holott tudtommal az építkezési szabályrendelet a tervek bemutatását s az engedély kikérését kötelezővé teszi a külsőségeken való építkezésekre is.

Ez sajnálatos és városunk fejlődését akadályozó állapot indított arra, hogy az alábbi szabályrendelet-tervezetet benyújtsam s kérem a Tek. Tanácsot, hogy tárgyalás alá venni s elfogadás végett a bizottsági közgyűlés elé terjeszteni méltóztassék.

A szabályrendelet-tervezet így hangzik:

Építkezési szabályrendelet-javaslat Debreczen szab. kir. város külterületére.

1. §.

A jelen szabályrendeletben külterület alatt értetik Debreczen sz. kir. város határának az a része, amely a $\frac{160.}{8006.}/1897.$ bkgy. sz. szabályrendeletben belterületnek minősítve nincsen.

2. §.

A külterületen új épület felállítására, valamint régi épületeken foganatosítandó olyan lényeges változtatásokra, amelyek az épület állékonyságára s tűzbiztonságára befolyással bírnak, építési engedély szükséges. Az építési engedélyt a városi Tanács adja ki.

3. §.

Az építési engedélykiadásáért benyújtandó kérvényhez csatolni kell:

- a) a helyszínrajzot, megjelölve szabatosan méretekben, hogy az emelendő épület a szomszéd épülettől milyen távolságra fog esni;
- b) az építmény tervrajzát az épület hosszának, szélességének, használati céljának s az építési anyag milyenségének megjelölésével;
- c) végül meg kell jelölni a kérvényben a telket a telekjegyző-könyv s a helyrajzi szám pontos kitételével.

4. §.

Az építési engedély érvényessége egy év. S ha az engedélyezett építkezés egy év alatt nem foganatosíttatnék, az építési engedély meghosszabbításáért új kérvény adandó be.

5. §.

Az a legkisebb terület, amelyen állandó lakásul szolgáló épület emelhető:

- a) kerti művelés alatt álló földeknél egy;
- b) más művelési ággal bíró területeknél pedig három kat. hold.

6. §.

Az emelendő épületnek a szomszédos telken levő épülettől legalább 20 m. (10 öl) távolságra kell esni.

7. §.

A lakásul szolgáló épületek falazata csak téglá, vályog vagy vert fal lehet. Földkúnyhók emberi lakásul nem építhetők. Ez alól a szabály alól kivételt csak a városi erdőségek felújítására alkalmazott u. n. telepek által készített ideiglenes kúnyhók képeznek.

8. §.

A lakóházakat a lakhatási engedély megszerzése előtt használatba venni nem szabad.

9. §.

A lakhatási engedélyt az építető kérvénye folytán a tanács adja. A vizsgálat költségeit az építető viseli.

10. §.

Az építési és lakhatási engedélyek tárgyában (hozott tanácsi határozatok ellen beadott felebbezések felett) másodfokulag a közigazgatási bizottság, harmadfokulag pedig a m. kir. belügyminiszter határoz.

11. §.

A jelen szabályrendelet határozmányainak megsértése vagy meg nem tartása kihágást képez s 10 koronától 200 koronáig terjedő s a szegény-alapot illető pénzbüntetéssel büntetettik. A pénzbüntetés behajthatlanság esetén elzárásra változtatandó át. Ezenfelül az engedély nélküli építmény, ha a jelen szabályrendelet határozmányaiába ütközik, az építető költségén hatóságilag lebontatik.

12. §.

A kihágási ügyekben elsőfokon a rendőrkapitány, másodfokon a városi tanács s harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik. Debreczen, 1905 október 19-én.

A városi tanács.

Körrendelet

az ásványolajok szállítása és tartására vonatkozó 2970—1870. és 3915—1894. sz. körrendeletek módosítása tárgyában.

112,771/III. c. 1905. b. m. számú körrendelet. Az ásványolajok szállítása és tartására vonatkozó 2970/870. és 39,215/894. számú körrendelet módosítása. Valamennyi vármegye és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. Minthogy az 1870. évi május hó 20-án 2970. sz. a. kiadott belügyminiszteri körrendelet egyes határozmányai, nemkülönben az 1894. évi május hó 24-én 39,215. sz. a. kelt körrendelet, a technika fokozott fejlődése folytán a mai ipari és kereskedelmi viszonyokkal szemben és egyáltalán is elavultak, addig is, míg az előidézett körrendelet egész terjedelmében átdolgozható lesz, az élet és vagyonbiztonság megóvása érdekében, valamint kereskedelmi és forgalmi tekintetből szükségesnek mutatkozott, hogy ezen körrendelet 10., 11., 12. és 13. §§-ai a jelenlegi forgalmi igényeknek és fejlettebb viszonyoknak megfelelően módosítsanak, miért is a 2970/870. számú körrendelet fentidézett §§-ainak, valamint a 39,215/894. sz. körrendeletnek hatályon kívül helyezésével a földművelésügyi, kereskedelemügyi és pénzügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg egyidejűleg a jelen szám alatt a mellékelt rendeletet bocsátom ki. Midőn azt ide mellékelve Czimednek a legszélesebb körű közhírrététel és megfelelő eljárás végett megküldöm, egyben értesitem, hogy az ezen rendelet 1. §-a értelmében használandó robbanást meggátló szerkezettel ellátott és hornyolással illesztett szegecselt vagy hegesztett vas- és fémedényekként az eszközölt hatósági és szakértői vizsgálat alapján eddig csak a magyar fémlémezipar részvénytársaság által (Budapest, VII. Gizella-ut 53. sz.) gyártott „Hentze“ féle edények engedélyeztettek. A későbbi vizsgálatok alapján engedélyezendő robbanás-mentes edények beszerzési forrásait időnként fogom Czimed tudomására hozni. Budapest, 1905. évi november hó 10. Kristóffy.

112,771/III. c. 1905. b. m. számú körrendelet. Az ásványolajok szállítása és tartásáról szóló 2970/870. sz. b. m. körrendelet módosítása. 1. §. A 21 C fok alatti hőmérsékletnél az Abel-féle készületekben meggyulladó ásványolaj (tűzveszélyes petróleum), továbbá mindennemű petróleum, aether, benzín, ligroin, kénaether, benzol, szénkéreg, valamint esetleg később, külön rendelettel ide sorolandó robbanó folyadék, a tűzveszélyes petróleumra vonatkozólag I (egy) kilogrammnál, a felsorolt többi folyadékot illetőleg $\frac{1}{2}$ (fél) kilogrammnál; nagyobb mennyiségben csak a belügyminiszternek, a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg, a belügyminiszterium, a kir. József mű-

egyetem, a m. kir. technológiai iparmúzeum, a budapesti kir. ipari főfelügyelő és az orsz. tüztöltőszövetség egy-egy kiküldöttjéből álló bizottság által eszközölt előzetes hatósági és szakértői vizsgálat alapján engedélyezett, robbanást meggátló szerkezettel ellátott és hornyolással illesztett szegecselt vagy hegesztett vas- vagy fémedényekben raktározható és tartható az elárusítás számára. 2. §. Ugyanily edényekben tartandó üzlethelyiségekben a 21 Celsius foknál nagyobb hőmérsékletnél az Abel-féle készülékben meggyulladó ásványolaj (finomított petróleum) is. 3. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagokból a) *üzlethelyiségben*: finomított petróleumból 300 klg., tüzveszélyes petróleumból 200 klg., benzínből 100 klg., ligroinból 50 klg., benzolból 50 klg., petróleumaetherből 25 klg., kénéaetherből 10 klg. és szénkénegből 10 klg.; b) *üzlethelyiséghez vagy ipartelephez tartozó (kézi) raktárhelyiségben*: finomított petróleumból 800 klg., tüzveszélyes petróleumból 600 klg., benzínből 800 klg., ligroinból 300 klg., benzolból 300 klg., petróleumaetherből 150 klg., kénéaetherből 60 klg. és szénkénegből 60 klg. mennyiségnél több nem tartható. 4. §. A helyi rendőrhatalóság különös szakértelemmel bíró kereskedőknek vagy iparosoknak (pl. droguistáknak) megengedheti, hogy kézi raktárakban a 3. §. b) pontjában megszábotott mennyiségek felével többet tarthassanak. 5. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagokból a 3. illetve 4. §-ban megszábottnál nagyobb mennyiségek tartása: a) *épületben* csak akkor engedhető meg, ha az lakásul nem használtatik és más lakott tűzbiztos épülettől legalább 20 méter, könnyen gyulladó épülettől legalább 50 méter távolságban fekszik, és az ily épületnek is kizárólag ezen célra szolgáló oly világos jól szellőzött raktárhelyiségben, melynek padlója, oldalfalai, valamint mennyezete meg nem gyulladó anyabból épült és legalább 10 cm. magas ajtó-küszöbökkel, ugyszintén kívülről zárható vasajtókkal és vasablak táblákkal van ellátva; b) *szabadban vagy meg nem gyulladó anyagból épült felszereken* csak minden lakott épülettől legalább 20 méter távolságban felállított tartányokban engedhető meg. 6. §. Az 5. §. b) alatti esetében a tartányok egymástól legalább 60 cm. távolságban emelt pillérekre vagy vasgerendákra úgy helyezendők el, hogy a tartányok fekeke alatt a szegecssorok mentén legalább 60 cm. magas hozzáférhető ür maradjon. A pillérek és vasgerendák úgy helyezendők el, hogy a szegecselés szabadon maradjon. A földszíne fölött elhelyezett tartányok alatt, a tartány alapterület körös-körül legalább 10 cm.-rel meghaladó terület, folyadékot át nem eresztő burkolattal látandó el és oly méretű fallal vagy földsánczczal övezendő, hogy léktámadása esetén a tartány egész tartalma, az övbe foglalt ürben elférjen. A föld színe alatt elhelyezett tartányok üregének szintén folyadékot át nem eresztő anyagból készültnek és oly méretűnek kell lennie, hogy a szabadon maradt ürbe a tartányok egész tartalma beférjen. 7. §. Minden raktár-helyiségben és minden tartány mellett kellő mennyiségű homok tartandó készletben. 8. §. A robbanást meggátló szerkezettel ellátott edények (tartályok) tartására kötelezettek tartoznak azok használhatóságáról és jókarban létéről időnként esetleg szakközégek útján meggyőződést szerezni, mert ha az edények (tartályok) rossz karban léte vagy hasznavehetetlensége miatt robbanás történnék, az ez által előidézett károokért vagy szerencsétlenségekért az azok tartására kötelezettek nemcsak anyagilag, hanem büntető-jogilag is felelősek. 9. §. Az elsőfoku rendőrhatalóságok kötelesek helyszíni szemle útján időnként meggyőződést szerezni, hogy az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagok árusításával, raktározásával és tartásával foglalkozók a jelen rendeletben előírt kötelezettségeknek eleget tettek-e? 10. §. Aki az 1. és 2. §-ban felsorolt robbanó vagy könnyen meggyulló anyagok árusítására, raktározására és tartására vonatkozó jelen rendeletben foglalt szabályokat megszegi, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, az 1879. XL. t.-cz. 109. §-a alapján 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. 11. §. Jelen rendelet 1906. évi márczius hó 1-én lép életbe és mindazok, kik az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagok árusításával (forgalomba hozatalával), raktározásával és tartásával foglalkoznak, tartoznak a jelen rendelet határozmányai értelmében a fent jelzett időpontig robbanást meggátló szerkezettel ellátott és hornyolással illesztett szegecselt vagy hegesztett edények beszerzéséről gondoskodni. Budapest, 1905. évi november hó 10-én. Kristóffy.

Másolat hieléül.

Debreczen, 1905 november hó 21-én.

Raics Gyula,
városi kiadó.

Hirek.

— **Közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága november 29 vagy 30-án tartja rendes gyűlését. A tárgysorozatba igen fontos ügyek vannak felvéve, miért is kérjük a bizottsági tag urakat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni. Eddigi hírek szerint a rendes közgyűlésen *Domahidy Elemér* főispán fog elnökölni.

— **A házipénztárnok nyugalmavonulása.** *Máthé* Miklós házipénztárnok, hivatkozva gyöngéledő állapotára, nyugdíjaztatását kérte. *Máthé Miklós* majdnem negyven éve szolgálja a várost és páratlan lelkiismeretességével, nagy szorgalmával és ugy kartársai, mint a nagyközönség iránt való figyelmességével mindenki szeretetét megnyerte. Távoznán a bizalmi helyről, magával viszi mindnyájunk becsülését és szeretetét.

— **A sertésvész.** Az V. állategészségügyi körzetben sertésvész lépven fel, további intézkedésig ezen körzetből nem szabad sertéseket felhajtani a vásárba.

— **Hajdu vármegye dotációja.** A belügyminiszter Hajdu vármegyétől december 1-től kezdve megtagadta az állami hozzájárulást. Ez az önkénykedés azonban nem változtatja meg a vármegye közönségének ellentállását, amennyiben a megye jóléti bizottsága gondoskodni fog a tisztviselők fizetéséről.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Miután a törvényhatóság e hóban rendes közgyűlést tart, ezt megelőzőleg a jog- és pénzügyi bizottság ülést tartott, hogy a rendes közgyűlésen tárgyalásra kerülő ügyeket a maga részéről határozati javaslatokkal lássa el. Rendkívül érdekes és a közgyűlés színvallását van hivatva előidézni az a két, egybehangzó felírás, amelyivel az általános titkos választói jog behozatala érdekében intéztek Komárom és Nagyvárad városok a törvényhozáshoz, s amelyet támogatás végett megküldöttek Debreczen törvényhatóságának is.

Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be részletesen: Az ülés első tárgya Nagyvárad és Komárom városok oly irányu megkeresése volt, hogy Debreczen törvényhatósága csatlakozzék a képviselőházhoz intézett ama felirathoz, amelyben az általános választói jog behozatalát sürgetik a választási eljárás reformjával együtt.

Mindkét város felirata tele van mélyreható, doktrinés fejtegetésekkel, amelyek azt a következtetést vonják le az államtanokból, hogy a vagyoni és értelmi cenzus még nem kétségtelen jelei a politikai érettségnek s a mai állapotok mellett a politikai jogokat a nemzet csak egy kis töredéke gyakorolja. Az ország jóléte, biztonsága és fejlődése megköveteli, hogy az általános választói jog alapján a nemzetnek lehető legnagyobb része gyakorolhasson politikai jogokat.

Ezzel szemben áll Kisküküllő vármegye felirata, amely éppen a szavazati jognak aránylagos kiterjesztésére kívánja a fősulyt fektetni, de nem szeretné felruházni ezzel a hatalmas és veszedelmes jogosítvánnyal az alsóbb néprétegek ingadozó és könnyen befolyásolható ezreit.

Márk Endre: Amielőtt a kérdéshez hozzászólhatnék, arra nézve kérek felvilágosítást, hogy a választói jog kérdése szerepelt-e már valaha a jog- és pénzügyi-bizottság előtt?

Vecsey Imre elnök: Szerepelt. Sőt a közgyűlés már ki is kimondta, hogy a választói jog kiterjesztését óhajtja, de csak a magyarálat írás-olvasáshoz kötötte.

Jámbor János: Miután itt kész feliratokkal van dolgunk, nem szükséges, hogy a bizottság új feliratot fogalmazzon. Én a magam részéről indítványozom, hogy Nagyvárad feliratához csatlakozzunk.

Dr. Tüdös János: Miután a politikai érettség álláspontját leghebbebben Nagyvárad város felirata fejezi ki, — én csatlakozom Miskolczi bizottsági tag ur indítványához.

Márk Endre: Ha állást akarunk foglalni ezen nagyfontosságú kérdésben, tekintetbe kell venni azokat az általános elveket, amelyeket nép- és pártgyűléseken megállapítottak. Tény az, hogy a választói jogot reformálni kell; az is kétségtelen, hogy gyakorlása csak úgy vezethet kellő eredményre, ha titkosan történik. De Debreczen

törvényhatósága nem zárkozhatik el eddig vallott politikai álláspontjától. Most első legfontosabb kérdés az alkotmány megvédése, ha ez megtörtént, ám következék elsősorban a választói jog reformja. De a szociáldemokraták ama kívánalmát, hogy az alkotmányt biztosító törvények tárgyalása előtt kerüljön sorra a választói jog, — hazafias törvényhatóság nem pártholhatja. — Indítványa az, hogy Debreczen elirata, az alkotmányjogi kérdések elintézése után tartsa csak elsőrendű szükségességének az általános titkos választói jogra vonatkozó törvényjavaslat benyújtását.

Komlóssy Dezső csatlakozik Márk Endre indítványához.

Miskolczy Jenő egyszerűen tudomásul venné az egészet s ezuttal felirat küldését mellőzné.

A jog- és pénzügyi bizottság, a választói jog kiterjesztésére vonatkozó, korábbi közgyűlési határozat felolvasása után úgy határozott, hogy Nagyvárad feliratának szellemében küldjön feliratot a közgyűlés a törvényhozáshoz. Tehát az általános titkos választói jog behozatalát időszerűnek és célirányosnak tartja a jog- és pénzügyi bizottság is, mindazonáltal azzal a megszorítással, hogy a választói jog gyakorlása a magyarul íráshoz és olvasáshoz, továbbá a nagykorúakhoz legyen kötve. Az erre vonatkozó törvényjavaslat benyújtása az alkotmányos rend helyreállítása után egyik legfontosabb teendője legyen a kormánynak.

Csik vármegye megkeresést küldött a városhoz, amelyben a nemzeti ellenállás egyöntetű országos szervezését szükségesnek tartván, erre nézve az álláspontja, hogy az eme egyöntetű eljárás megállapítására kiküldött bizottság lépjen érintkezésbe a többi törvényhatóságok megválasztandó, hasonló jogkörrel felruházott bizottságával. Csikvármegye megkeresésével teljesen egyértelmű Kolozs megye ily irányú megkeresése is.

A jog- és pénzügyi bizottság Márk Endre és dr. Tüdős János hozzászólása után úgy határozott, hogy azt javasolja a közgyűlésnek, hogy Csik vármegye is Kolozs megye átiratának szellemében határozzon, s mondja ki, hogy a nemzeti ellenállás egyöntetű megállapítása végett tartandó értekezletre három tagu bizottságot küld ki a polgármester elnöklete alatt.

Miután az ülésnek több tárgya nem volt, az elnöklő Vecsey Imre főjegyző berekesztette.

Jelen voltak: Márk Endre, dr. Tüdős János, Komlóssy Dezső, Miskolczy Jenő, Jámbor János, dr. Magoss György és Varga Károly tb. tanácsnok, jegyző.

— **Névszerinti szavazások.** A következő értesítést vettük Debreczen sz. kir. város polgármesterétől:

Értesitem a városi törvényhatósági tag urat, hogy a folyó november hó második felében tartandó bizottsági rendes közgyűlésünkön — melynek tárgysorozatát annak idején szokott módon közölni fogjuk — több tárgy névszerinti szavazás által hozandó határozat végett fog a városi tanács által előterjesztetni; nevezetesen:

1. a Deák Ferencz utcza 14. számú Bornyász-féle ház és homokkerti szőlőföldnek nyilvános árverésen eladása (névszerinti szavazás harmad izben);

2. a debreczeni m. kir. 3-ik honvédgyalogezred részére házi lövölde céljaira szükséges 316 négyszögöl libakerti föld megvétele (névszerinti szavazás másod izben);

3. a Weidner-féle József kir. herczeg-u. 67. számú ház utáni 3 hold ondódi szántóföld nyilvános árverésen eladása (névszerinti szavazás első izben);

4. a Nyugoti-utca 20-ik sorszámú telek megvétele ügyében a 142—4766—1905. bkgy. sz. határozattal kitűzött névszerinti szavazás (első izben).

Ezen tárgyakon kívül névszerinti szavazás útján hozandó határozatot követel:

a) a városi házi- és alapítványi pénztáraiban az 1906. év folyamán felgyülemelő készpénzeknek — melyek törvényes biztosíték mellett ki nem adhatók, — cheque-számlán elhelyezése;

b) a gyámpénztári fölösleg pénzeknek — kizárólag takarékpénztári betéti könyvön — gyümölcsözés végett történendő elhelyezésének kérdése.

Debreczen, 1905 november 18.

Kovács József,
polgármester.

Értesítés juhtartó gazdák részére.

14,629—1905.

Az intéző bizottságnak 48—1905. szám alatti előterjesztése a hortobágyi sertésföldnek a juhtartó gazda közönségnek juhok részére téli legelőül kiadása iránt.

Végzés.

A városi tanács az intéző bizottság javaslatának elfogadásával elhatározza, hogy a Hortobágy-pusztának az Árkos folyón tuli része, az ugynevezett sertésföld, az 1906. évi január hó végéig kivételesen s minden innen a jövőre való következtetés nélkül, juh legeltetésre kiadatik és pedig darabonként 20 fillér legelőbér fizetése mellett, kimondja azonban, hogy az így felszabadított területre kizárólag csak debreczeni lakosoknak azon juhok mehetnek, melyek a nyár folyamán a Hortobágyon legeltek, valamint Hutflész Kázmér juhtartó gazdának az álmuzgi bérleten levő juhok. Idegeneknek a legeltetés semmi szín alatt meg nem engedtetik.

A legeltetésre kijelölt területek határait, különbeni mezőrendőri kihágás terhe alatt, átlépni nem szabad s ezen tilalom megtartásáért az illető juhtartó gazdák személyesen felelőssé tételnek és pedig azon megjegyzéssel, hogy a tilalmas területen minden egyes darab juhért 2, azaz kettő korona büntetéspénz fog rajtuk behajthatni.

Utasítatik a számvevői hivatal, hogy a hajtó czédulákat, a legelőbérnek előzetes lefizetése, mellett szokásos módon adja ki, a legelőre való behajtás csupán a hajtó czéduláknak a mátai biztos hivatalnál elmutatása után engedtetik meg.

Miről a számvevői hivatal, a mátai biztos Farkas Albert jkv. ben, — a juhtartó gazdaközönség a hirlapok útján értesítettnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1905. évi november hó 6-án tartott üléséből.

Kiadta.

Illéssy,
jegyző.

Utmutató a városházán.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órakor.

A tanács rendes tanácsulást hétfőn és csütörtökön délelőtti tart; a tanácsnokok ez időben feleket nem fogadnak.

Az árvaszék szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőtti tartja üléseit. Az árvaszéki előadók feleknek felvilágosítást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 10—12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ikén tartja ülését.

Az iktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3—5-ig, vasárnap és ünnepnapon 9—11-ig fogad el beadványokat.

Hivatalos órák a városházán. Hétköznapokon d. e. 9—12-ig, délután 3—6-ig; vasárnapokon és ünnepnapokon 9—12-ig.

A hivatalok és azok száma a városház fő- és mellékkapui alatt kifüggesztett táblákon jelezve vannak.

15,066.
1905.

Árverési hirdetmény.

A köntösgáti igás jószág legelőterületnek téli legelőül kiadása elrendeltetvén, ezen árverés megtartására 1905. év november hó 29-dik napjának délelőtti 10 órája a városháza nagytanácstermében kitűzetik s ezen árverésre az érdekeltek meghivatnak.

Debreczen, 1905 november hó 23-án.

A városi tanács.

12,688—15,050/1905.

Arverési hirdetmény.

A hatvan-utcai szénáskerti jégverem 1906. évi használatra bérbeadása elrendeltetvén, ezen árverés megtartására 1905. évi november hó 29-dik napjának délelőtt 10 órája a városháza nagytanácstermében kitűzetik s ezen árverésre az érdekeltek meghivatnak.

Debreczen, 1905 november hó 24-én.

A városi tanács.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközi FÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Ruhafestő

és vegyszeri tisztító intézet

**HABÉCZY
ANTAL**

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosóda!!!

Angol plaidek és takarók,
svéd bőrkabátok BORSOS
KATÁNÁL.

Uri divat, kalap és fehérnemű
üzlet Békés Lajos Debreczen,
Piacz-u. 44. dr Ujfalussy-ház.
Angol női bluzsokat, férfi
fehérneműket és kelengyéket
mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő átcsinos kivitelű hirdetések egész héten és a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerezni óhajtó közönség figyelmét.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Placz-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek-kocsik, fürdőkádak, jég-szekrények, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti fecskendő, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tüskés kerítés-huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas- és porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legolcsóbb bevásárlási forrás.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselő: Debreczen és Hajdumegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntárugyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantyus és **csömöszölt** Cze-
mentesövek, Csatornázás.
Beton és Granitto Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron

a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.